

UA-0448

M. A. (Sem. - III) Examination
March/April - 2012

EC - 03 : Economics of Human Resource - III
(Theories & Issues)

Time : 3 Hours]

[Total Marks : 70

સૂચના :

(૧)

નીચે દર્શાવેલ નિશાનીવાળી વિગતો ઉત્તરવહી પર અવશ્ય લખવી. Fillup strictly the details of signs on your answer book.	Seat No. :
Name of the Examination :	<input type="text"/>
<input type="text" value="M. A. (SEM. - 3)"/>	<input type="text"/>
Name of the Subject :	<input type="text"/>
<input type="text" value="EC - 03 : ECONOMICS OF HUMAN RESOURCE - 3"/>	<input type="text"/>
Subject Code No. : <input type="text" value="0"/> <input type="text" value="4"/> <input type="text" value="4"/> <input type="text" value="8"/>	<input type="text"/>
Section No. (1, 2,.....) : <input type="text" value="Nil"/>	<input type="text"/>
	Student's Signature

(૨) બધા જ પ્રશ્નો સરખા ગુણ ધરાવે છે.

૧ ભારતમાં શ્રમબજારનાં લક્ષણો ચર્ચો. તાજેતરના સમયમાં શ્રમબજારમાં કયા ફેરફારો આવ્યા છે ?

અથવા

૧ નોંધ લખો :
(૧) સ્થળાંતરના ફાયદા અને ગેર ફાયદા
(૨) બુદ્ધિધન ધોવાણ

૨ વેતનના પ્રકાર ચર્ચો. વેતન નિર્ધારણ માટેના સીમાંત ઉત્પાદકતાના સિદ્ધાંતની ટીકાત્મક ચર્ચા કરો.

અથવા

૨ નોંધ લખો :
(૧) વેતનનીતિનું મહત્ત્વ અને ઉદ્દેશ્યો
(૨) ઉત્પાદકતા અને વેતન વચ્ચેનો સંબંધ

૩ ભારતમાં બેકારીનાં કારણો, પ્રકારો અને ઉપાયોની સવિસ્તર ચર્ચા કરો.

અથવા

૩ સામાજિક સલામતી એટલે શું ? ભારતની સામાજિક સલામતીની યોજનાઓની વિગતે ચર્ચા કરો.

- ૪ ટૂંક નોંધ લખો : (કોઈ પણ બે)
- (૧) જાતીય ભેદભાવ
  - (૨) વસ્તી વિષયક ખ્યાલો
  - (૩) વસ્તી નિયંત્રણ નીતિ
  - (૪) ભારતમાં જાતિદર અને પ્રજનન દર ઘટવા માટેના કારણો

ENGLISH VERSION

- Instructions :** (1) As per the instruction No. 1 of page No. 1.
(2) All questions carry **equal** marks.

- 1 Explain characteristics of labour market in India. Which changes have taken place in labour market during recent period ?

OR

- 1 Write note on :
- (i) Advantages and disadvantages of migration.
  - (ii) Brain-drain.
- 2 Describe the types of wages. Discuss critically the marginal productivity theory of wage determination.

OR

- 2 Write notes on :
- (i) Importance and objectives of wage policy.
  - (ii) Relationship between productivity and wage.
- 3 Discuss the causes, types and measures of unemployment in India.

OR

- 3 What is social security ? Discuss in detail the social security schemes of India.
- 4 Write short note on (any two)
- (i) Gender discrimination
  - (ii) Demographic concepts
  - (iii) Population control policy
  - (iv) Cause of declining sex ratio and fertility rate in India.